

Lida Dijkstra

Het beest met de kracht
van tien paarden

Met illustraties van Djenné Fila

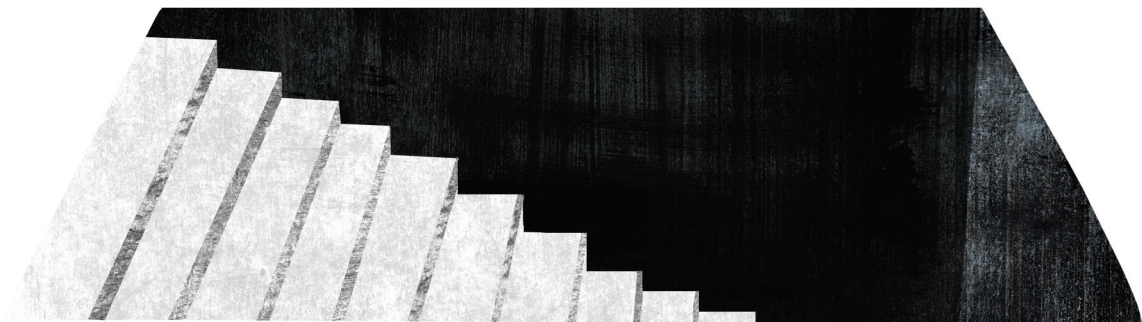
Het beest met de kracht van tien paarden

Wat denk je, blijven we verdwaald in het doolhof
Van manipulatie en machtsspelletjes
Of grijpen we de kans van ons leven
Om het daglicht weer te zien

Carole King, *Labyrinth*, 1977

Lida Dijkstra
**Het beest met de kracht
van tien paarden**

Met illustraties van Djenné Fila

Dit boek is mede tot stand gekomen met steun van het Nederlands Letterenfonds.

De auteur ontving voor het schrijven van dit boek een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Tekst © 2019 Lida Dijkstra
en uitgeverij Luitingh-Sijthoff bv, Amsterdam
Illustraties © 2019 Djenné Fila
Alle rechten voorbehouden
Vormgeving steef liefding

ISBN 978 90 245 8734 6
NUR 284

www.lidadijkstra.nl
www.djennefila.com
www.lsamsterdam.nl
www.boekenwereld.com

Uitgeverij Luitingh-Sijthoff vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van dit boek is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Inhoud

De Veertien	7
Gouddraad	18
PATRIJSJONGEN	24
Kopje-onder	29
WATERLEIDING	35
Slangenpriesteres	42
BUIKLUIK	46
De kuil	51
HONINGSMAAK	57
Plattegrond	63
GOED GEHEIM	70
Iemand die zich verveelt	75
GULDEN MIDDENWEG	78
Blind vertrouwen	85
ZWEVENDE VLEUGELS	88
De val	89
VECHTERSBAAS	95
Voorgangers	102
WAT MINOS WIL	107
Poppetje op de muur	116
ZWARTE ZEILEN	118
Grapje	125
DOODSDRANK	130
Vrienden en vijanden	132
Vrij	139
Weg terug	148
VERVOLG	153
EINDIGT EEN VERHAAL OOI^T?	160
<i>Wie is</i>	161
<i>Wat is</i>	163
<i>Waar is</i>	166

De Veertien

Waar begint een verhaal?

Bij je geboorte?

Of al voor je geboorte?

Bij de eerste tegenslag die je moet overwinnen?

Of misschien is een verhaal rond als een bal, en heeft het in werkelijkheid geen begin of eind, maar kun je het op duizenden manieren bekijken?

Het binnengaan van de lemen luchtkoker was in ieder geval een begin.

We waren met veertien: vijf meisjes en negen jongens tussen de twaalf en twintig jaar. Een groep bewakers had ons zojuist als een kudde geiten naar een vierkant gat in de vloer gedreven. Het was een ingang die niet als uitgang bedoeld was, en uitkwam in het beruchte *labyrint* van koning Minos.

Ik zag hoe de anderen een voor een in het gat werden neergelaten. Ontsnappen was niet mogelijk. Dat was ook niet handig: ons offeren was een beslissing van de goden, doorgegeven door het orakel van Delphi. Je zou wel gek zijn om te willen vluchten voor

de goden. Dan kon je net zo goed meteen je adem inhouden tot je stikte of een brandend vuur in lopen.

Sofia snikte schor; haar stem had het door het lange huilen in de afgelopen dagen begeven. Ze kon alleen nog maar krassen als een kraai. Xander schold aan één stuk door.

De anderen zwegen, woedend of bedrukt. Waar dachten ze aan? Aan de Minotauros die ons beneden opwachtte? Of aan thuis? Misschien vroegen ze zich af hoe het lot in 's hemelsnaam op hen, herdersjongen of schoenmakersdochter of rijkeluikind, gevallen kon zijn. Hoe groot was de kans, met al die duizenden jongeren in Athene? Nog kleiner dan geraakt worden door de bliksem. En dan toch.

Ik was aan de beurt. Net als de anderen werd ik eerst vluchtig gefouilleerd. Mijn zwaard, in stukken tussen de voering en het leer van mijn laarzen verstopt, werd niet gevonden door de wachters. Ze omklemden mijn armen en middel en tilden me op.

8 Vorige maand ging ons leven nog zijn normale gangetje. Tot de loting kwam. De loting die tien van ons overrompeld had. Vier hadden zich vrijwillig aangemeld. Ik als eerste. Mijn vader had even tegengesputterd toen hij mijn plan hoorde. Als koning van Athene kon hij zijn oudste zoon en troonopvolger niet missen, had hij gezegd. Maar ik had hem ervan overtuigd dat ik de Minotauros kon verslaan. Ik vertrouwde op mijn spieren en mijn improvisatievermogen. En anders op mijn vriend Aristos. Hem had ik meegesleept in dit gevaarlijke avontuur, omdat hij ontzaglijk slim was. Zijn hersenen zaten anders in elkaar dan bij een gemiddeld mens. Hij onthield alles wat hij zag, las of hoorde. En hij had buitengewoon goede ideeën, bijvoorbeeld dat we een paar extra jongens konden meenemen, als die zich als meisje zouden verkleden. Zo konden we de spierkracht van ons gezelschap aanzienlijk verhogen.

Op een sportveld hadden we Karsten en Stefanos gevonden, groot en sterk als bomen. Met mijn rammelende beurs had ik hen gemakkelijk overgehaald. Ik beloofde hun elk twintig goudstuk-

ken als ze megingen in een vrouwengewaad en hun ogen zwart maakten met kool.

Karsten zei dat zijn zus wel een paar oude *chitons* kon verlenen, namaakvlechten in hun korte pieken kon knopen en hun handen fatsoeneren.

Ik vroeg me af of de anderen het geheim van de lange, bonkige meiden geraden hadden tijdens de reis. Niemand had er iets over gezegd, in ieder geval.

De grond onder mijn voeten verdween. Even zweefde ik door de lucht, toen werd ik niet al te zachtzinnig in de schacht neergelaten. Ik probeerde kalm te blijven ademen. Het zou goed komen, suste ik mezelf. Heus.

Demis en Xander vingten me op, maar ik kwam toch hard op de lemen ondergrond neer. Het scheelde maar een haartje of ik had meteen mijn enkel verstuikt. Ik wreef even over mijn laars.

10 De schacht smeedt als een vierkante zon wit licht naar beneden, maar in het labyrint was het verder donker. Ik liet mijn ogen wenen, waardoor vormen opdoemden uit het zwart. Al snel zag ik de gezichten van de anderen als bleke vlekken.

We hoorden de voetstappen van de wachters boven ons hoofd wegsterven.

Sofia begon weer schor te jammeren. Petra schudde haar zachtjes aan haar schouders heen en weer, en ik hoorde haar zeggen: 'Ssst. Flink zijn, meisje.'

Het hielp warempel. Het bloedirriterende geluid stopte. Ik knikte waarderend naar Petra.

'Het stinkt hier,' zei Ilana en ze duwde haar mantel tegen haar neus en mond. Het rook hier onder de grond inderdaad naar dooie ratten. Ik trok mijn laarzen uit en haalde de onderdelen van mijn zwaard tussen de voering vandaan. Het was lastig in de schemer, maar het lukte me de kling die dubbelgeklapt was te spalpen en borgen en het gevest vast te klikken. Snel trok ik mijn laarzen weer aan. Ik klemde mijn vingers rond mijn wapen. Dat voelde goed. Het was of de kracht van het ijzer door mijn arm heen vloaide.

Aristos toverde intussen een olielampje, een kooldoosje, een vuursteen en een stalen staafje uit zijn laars, die ook door de wachters over het hoofd waren gezien. Of misschien hadden ze wel gezien dat we spullen meesmokkelden, maar gunden ze ons een betere vechtkans tegen het monster.

II

Met waardering zag ik hoe snel en handig hij de olie aanstak. Wie vandaag of morgen ook als eerste sneuvelt, dacht ik, laat het niet Aristos zijn. Zonder hem hebben we geen schijn van kans. Liever een paar van die snotterende meiden die me tijdens de bootreis al op mijn zenuwen werkten.

‘Het begin is het belangrijkste deel van het werk. Welke kant gaan we op?’ vroeg Xander.

‘Kunnen we niet beter hier blijven?’ zei Ilana. ‘Vroeger of later worden we toch opgevreten. Of het nou hier is of daar, maakt weinig uit.’

Maar ik had andere plannen dan opgevreten worden. ‘We gaan wél lopen. Ze zeggen dat de Minotauros in het hart van het labirint woont. We gaan hem vinden voor hij ons vindt. Dan hebben we het voordeel van de verrassing. En ik heb nog een verras-

sing voor hem: Ariadne staat aan onze kant. Zij gaat ons helpen.'

Ik zette een paar aarzelende stappen naar het donker. De gang voor ons was vierkant, waardoor je kon zien dat hij door mensenhanden was aangelegd.

'De dochter van koning Minos?' zei Xander. 'Ja, wat stonden jullie gisteren te smoezen achter dat gordijn? En maar staren met die koeienogen van d'r, die meid. Jouw ogen rolden trouwens ook bijna uit de kassen. Kwam dat door dat blote-borsten-jakje, koningszoon?'

'Hou je kop,' snauwde ik. 'Ik ben blij met alle hulp uit het paleis. Ik heb gedaan wat ik moest doen.'

Ik dacht terug aan de vorige avond.

De Veertien waren offer en prooi. Maar we waren ook als geëerde gasten ontvangen voor een laatste avondmaal aan de tafel van koning Minos, zijn vrouw en een aantal van zijn kinderen. Van een afstandje leek het vast een ontspannen etentje, maar ik zag vooral de zwaarbewapende wachters, die elke uitgang van de zaal

12

afschermden en elke poging tot ontsnappen zouden voorkomen. Het eten smaakte niet.

Na afloop had Ariadne, de middelste dochter van koning Minos, me even apart genomen. Ze was me steeds al opgevallen, met haar honingstem en graankleurige haar. Angstvallig hield ik mijn ogen op haar gezicht gericht, want wat zou het respectloos overkomen als ze naar haar blote borsten boven dat rare, lage jakje afdwaalden. Ik kreeg een droge mond van die Kretenzische mode.

Blijkbaar was ik haar ook opgevallen. Ze kwam met een plan: 'Ik ga jou en je vrienden helpen het labyrint uit te komen, als het jullie lukt de Minotauros te verslaan.'

'Niet als. Zodra. Echt waar, prinses? Dat is vast niet wat je vader wil. Dus waarom zou je dat doen?'

'Als ik jou help, kun je daarna mij helpen.'

'O? Waarmee?'

'Ik wil weg. Weg van dit hof. Voel je het niet? Het verdriet is overal. Het hangt als stof in de gangen. Het zit als schimmel op de muren. Ik wil opnieuw beginnen. Ergens anders. Met jou.'

13

Ze keek me vol vertrouwen aan. Ik slikte. Ze zou toch niet verliefd op me zijn? Zo snel? Tot dan toe had ik gedacht dat liefde op het eerste gezicht een mythe was. Maar nu twijfelde ik.

De radertjes in mijn hoofd knarsten. Alle hulp was welkom in deze uitzichtloze situatie. Ik begon haar te bespelen. Ik deed of ik met grote aandacht luisterde (mijn hoofd een beetje schuin, af en toe knikken) toen ze vertelde wat ze ging doen. Ik raakte af en toe haar arm aan en lachte mijn scheve glimlach die zowel mannen als vrouwen onweerstaanbaar vonden. Aan het eind van ons gesprekje had ik een bondgenoot boven de grond en zij een droom die brozer was dan een zeepbel.

‘Ariadne gaat ons spullen bezorgen. We moeten de stortkoker onder haar kamer vinden,’ zei ik. ‘Die ligt aan de westkant van het paleis. Iemand enig idee waar het noordwesten is?’

14 Aristos kwam met een theorie die zinnig klonk. Toen ik hem een duwtje in zijn rug gaf, nam hij de leiding op het pad tussen twee hoge, gemetselde muren, met de olielamp in zijn hand. We konden maar een paar meter vooruitkijken. Onze lange schaduw vermengden zich voor ons tot een veelkoppige draak wanneer Aristos met de lamp in de groep terugviel. Hij liep van nature liever achteraan en ging als vanzelf steeds langzamer lopen. Tot ik hem weer een por gaf.

Ik merkte dat we geen voetstappen achterlieten. Daar was de bodem te hard voor. We zouden dus achteraf niet kunnen zien hoe we gelopen waren, als we fout waren gegaan. Ik schold inwendig.

Het labyrint was nog erger dan in de verhalen die buitenstaanders ons soms met opvallend veel leedvermaak hadden verteld, nadat bekend was geworden dat wij De Veertien waren.

Het pad kronkelde, splitste in tweeën, drieën of vieren. We lieten Aristos kiezen bij elke volgende splitsing of driesprong, want hij had de olielamp en het grootste verstand.

Toen was het ho.

Het pad stopte tegen een muur.

Doodlopende weg.

In zichzelf mompelend draaide Aristos zich om. Hij overhandigde Ilana het lampje en begon typische gebaartjes met zijn handen te maken, alsof zijn vingers twee lopende vogeltjes waren. Ik begreep dat hij de tot nu toe gelopen route had onthouden en in gedachten terugliep om de fout te herstellen.

‘Omkeren en rechtsaf maar,’ concludeerde Aristos, en we hervatten onze weg.

‘Gaan we echt naar het midden van het labyrint? vroeg Chloë. Zij was de jongste van de groep, en ook qua lichaamsbouw verreweg de kleinste. ‘Is dat niet dom? Daar is de Minotaurus toch?’

‘Daarom gaan we er juist naartoe,’ antwoordde ik geduldig. ‘We proberen hem te vinden, voordat hij doorheeft dat wij er zijn. We moeten hem overvallen.’

‘Waarom?’

‘Ik wil hem verslaan.’

‘Kun je dan niet beter alleen gaan?’

16

‘Als we bij elkaar blijven, hebben we de beste kans. Heb je wel eens naar een zwerm spreeuwen gekeken? Hoe groter de groep, hoe lastiger het is voor een roofvogel om er eentje te kiezen,’ zei ik en ik dacht er meteen achteraan: en hoe kleiner de kans dat je uitgekozen wordt.

‘Vissen zwemmen ook in scholen,’ zei Chloë.

‘Jij snapt het. Samen staan we sterk. We moeten eerst de schacht onder Ariadnes kamer zien te vinden. Als je ergens een gat in het plafond ziet, moet je het maar zeggen.’

Omdat we in smalle, bochtige gedeeltes niets hadden aan het licht van het kleine olielampje, schoten we niet erg op. De omvang van het stelsel waarin we liepen was zo indrukwekkend, dat ik me amper kon voorstellen dat het ooit door mensenhanden was gebouwd.

Aristos stopte zo abrupt, dat de rest tegen hem op botste.

‘Wat, wat?’ riep Demis.

‘Ik hoor het ook,’ zei Ilana.

Een monotoon, hees gefluit verplaatste zich langs het plafond, hoog boven ons.

‘Maakt het monster dat geluid?’ vroeg Chloë.

‘Monsters fluiten niet,’ zei ik op gedempte toon, maar ik legde mijn hand wel op het gevest van mijn zwaard. ‘Tenminste niet die ik ooit tegengekomen ben.’

Voetje voor voetje schoven we verder in de gang, die op dat moment U-vormig afboog. Aan het eind zagen we de oorsprong van het geluid: een tweede luchtkoker, smaller dan die waar wij doorheen gelaten waren, waarop de wind speelde als een panfluitpijp.

Er lagen twee tassen onder, en nog iets: een grote kluwen garen die in de lichtbundel glom als goud.

